

آشنایی با رشته مدرّسی ادبیات عرب

عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَالَ : تَعَلَّمُوا الْعَرَبِيَّةَ فَإِنَّهَا كَلَامُ اللَّهِ الَّذِي تَكَلَّمُ بِهِ خَلْقُهُ (الخصال)

امام خمینی (ره): « نگویید که لغت عربی از ما نیست ، لغت عربی از ماست ، لغت عربی لغت اسلام است و اسلام برای همه است.»

مقام معظم رهبری: « زبان عربی کلید گنج های علوم اسلامی ماست. بر شماست که تلاش کنید که این زبان عزت گذشته خود را به دست آورد . چرا که این زبان زبان قرآن ماست . همان طور که زبانی است که با آن می توانیم با یک میلیارد و نیم مسلمان عرب زبان و غیر عرب زبان صحبت کنیم.»

با توجه به عربی بودن منابع اصلی علوم اسلامی و ضرورت مهارت افزایی طلاب محترم برای به کارگیری صحیح این علوم در زمینه های مختلف، ایجاد این رشته لازم و بدیهی است.

سابقه رشته ادبیات در جامعة الزهرا

رشته ادبیات عرب در سال ۱۳۸۲ - همزمان با ایجاد سایر رشته های تحصیلات تکمیلی - پس از تصویب هیأت امانا توسط معاونت آموزش، تأسیس شد و چهار دوره متوالی با همین نام اجرا شد. پس از آن به پیشنهاد جامعة الزهرا و مرکز مدیریت خواهران از عنوان ادبیات عرب به مدرّسی ادبیات عرب تغییر نام داد و از سال تحصیلی ۹۴-۹۵ با عنوان جدید به کار خود ادامه داد و در سال ۱۳۹۵ نیز گرایش مدرّسی ادبیات عرب در سطح ۲ به عنوان مقدمه ورود به سطح ۳، به این برنامه افزوده شد.

تعریف رشته

طلاب در سطح ۳ مدرّسی ادبیات عرب به فراگیری ادبیات عرب، مهارت ها و روش های تدریس می پردازند و توانایی تدریس و تحقیق در موضوعات مرتبط با رشته فوق را پیدا می کنند.

اهداف

- ❖ ۱. آشنایی با مبانی علمی تدریس و مهارت های آن
- ❖ ۲. آشنایی با منابع، متون، تاریخ و ادوار ادبیات عرب
- ❖ ۳. آشنایی با آراء، روش ها و مکاتب مهم در ادبیات عرب
- ❖ ۴. آشنایی با مبانی علمی تدریس دروس ادبیات عرب
- ❖ ۵. تأمین استاد جهت تدریس دروس ادبیات عرب
- ❖ ۶. تربیت طلاب مستعد به منظور ورود به مقاطع بالاتر در زمینه های مختلف آموزشی و پژوهشی

ضرورت ها

- ❖ ۱. عربی بودن متون و منابع اسلامی و توقف فهم آن ها بر شناخت ادبیات عرب
- ❖ ۲. تأکید آموزه های دینی بر استفاده از اساتید متخلق، متخصص و توانمند
- ❖ ۳. نیاز طلاب و مدارس علمیه کشور به اساتید متخصص در ادبیات عرب و آشنایی با مبانی و مهارت های تدریس.

سیاست ها

- ❖ ۱. اهتمام به تعالی اخلاقی و تقویت تعبد و تعهد دینی
- ❖ ۲. اهتمام به تقویت استقلال فکری و اعتماد به نفس در مسائل علمی و مهارتی
- ❖ ۳. تأکید بر پویایی برنامه های آموزشی، پژوهشی و توجه به نیازهای روز و هماهنگی برنامه های مدرّسی با برنامه های جاری آموزشی
- ❖ ۴. شناسایی طلاب مستعد

زمینه های فعالیت فارغ التحصیلان

- ❖ تدریس دروس ادبیات عرب
- ❖ پژوهش و تحقیق در زمینه های مرتبط با ادبیات عرب

«مواد درسی رشته مدرّسی ادبیات عرب»

جدول دروس گرایش مدرّسی ادبیات عرب (سطح ۲)

(لازم به ذکر است که این دروس به عنوان پیش نیاز برای ورود

به دوره سطح سه پیوسته می باشد.)

واحد	نام درس	واحد
۱	نحو پیشرفته ۱ و ۲	۸
۲	مکالمه عربی ۱ و ۲	۴
۳	فقه اللغة	۲
۴	معانی و کاربرد حروف در متون دینی	۲
۵	کارکرد ادبیات عرب در فهم دین	۲
۶	تعلیم و تربیت اسلامی	۲
۷	تحلیل ادبی متون حدیثی	۲
۸	اصول و فنون مشاوره و راهنمایی	۲
۹	روزنامه و مجلات عربی	۲
۱۰	روانشناسی تربیتی	۲
۱۱	مقاله نویسی	۲
۳۰	جمع کل واحدهای گرایشی	

معرفی رشته

مدرّسی

ادبیات عرب

۲. دروس تخصصی

واحد	نام درس
۴	صرف تکمیلی ۱ و ۲
۸	نحو تکمیلی ۱ و ۲
۴	نحو تکمیلی ۳
۴	تجزیه و ترکیب ۱ و ۲
۸	بلاغت تکمیلی ۱ و ۲
۲	اصول و فنون ترجمه (عملی)
۴	تاریخ ادبیات عرب ۱ و ۲
۲	متون ادبی جدید
۴	متون درسی ۱ و ۲
۱	منبع‌شناسی (عملی)
۲	تحلیل ادبی نهج البلاغه و صحیفه سجاده
۲	نقد ادبی
۱	اعراب القرآن (نظری و عملی)
۲	اعجاز ادبی قرآن کریم
۲	مدیریت و برنامه‌ریزی آموزشی
۲	فنون و روش تدریس
۲	اخلاق مدرسی
۱	سنجش و ارزشیابی (عملی)
۲	تکنولوژی آموزشی
۱	کارورزی تحقیق
۴	پایان‌نامه
۶۲	جمع کل واحدهای تخصصی

کلیات و جدول دروس رشته مدرسی ادبیات عرب

در مقطع سطح سه

عنوان واحد	تعداد واحد
دروس عمومی	۳۰
دروس تخصصی (با احتساب پایان نامه)	۶۲
جمع واحدها	۹۲

عناوین و مشخصات تفصیلی دروس

۱. دروس عمومی

دروس عمومی، گر چه در تمامی رشته‌های سطح سه، مشترک است؛ اما سعی می‌شود محتوای آن، متناسب با اهداف رشته مدرسی ادبیات عربی، گزینش شود.

واحد	نام درس
۱۲	فقه ۱ و ۲ و ۳ و ۴
۸	اصول ۱ و ۲ و ۳ و ۴
۴	تفسیر قرآن ۱ و ۲
۴	عقاید خاص شیعه ۱ و ۲
۲	تجزیه و ترکیب
۳۰	جمع کل واحدهای عمومی